

Президія НАН України розглянула

Перед початком засідання Президії НАН України 13 травня 2015 року академік НАН України Б.Є.Патон вручив відзнаку Національної академії наук України «За підготовку наукової зміни» академіку НАН України В.М.Локтеву.

Далі члени Президії НАН України та запрошені заслухали й обговорили доповідь академіка НАН України В.М.Гейця про основні положення Національної доповіді «Інноваційна Україна 2020».

В обговоренні взяли участь академік НАН України Б.Є.Патон, заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти, голова Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань майбутнього О.О.Скрипник, президент Українського союзу промисловців і підприємців А.К.Кінах, голова Ради незалежної асоціації банків України Р.В.Шпек, директор департаменту інноваційної діяльності та трансферу технологій Міністерства освіти і науки України В.С.Шовкалюк, віцепрезидент НАН України, директор Інституту теоретичної фізики ім.М.М.Боголюбова НАН України академік НАН України А.Г.Загородній, директор Головної астрономічної обсерваторії НАН України академік НАН України Я.С.Яцків, голова Північно-східного наукового центру НАН України та МОН України, голова ради директорів Науково-технологічного комплексу «Інститут монокристалів» НАН України академік НАН України В.П.Семиноженко, академік-секретар Відділення фізики і астрономії НАН України академік НАН України В.М.Локтев.

Було наголошено, що впродовж останніх років Секцією суспільних і гуманітарних наук НАН України на постійній основі здійснюється розроблення та представлення у вигляді національних доповідей концептуальних документів щодо найбільш гострих питань розвитку держави та суспільства.

Чергова Національна доповідь є фундаментальною розробкою прогностичного характеру, актуальність якої визначається гострою необхідністю створення умов для активного використання можливостей вітчизняного науково-технічного та інноваційного потенціалів.

У доповіді дано оцінку стану інноваційної сфери в Україні та визначені найбільш актуальні проблеми і бар'єри, що гальмують інноваційну діяльність.

Висновки доповіді містять обґрунтування стратегічних напрямів інноваційного розвитку держави та конкретні пропозиції щодо його стимулювання.

Одне з центральних місць у доповіді було приділено оцінюванню наявного науково-технічного та інноваційного потенціалу, а також вирішенню проблеми підвищення ролі наукових досліджень і розробок у контексті активізації міжнародної співпраці у цій сфері.

Вирішення завдань переходу на інноваційний шлях розвитку вимагає, зокрема від НАН України, здійснення системних аналітичних досліджень і відповідних прогнозних оцінок.

Особливо це стосується напрацювання пропозицій з ефективного використання та послідовного нарощування потенціалу національної інноваційної системи.

На вирішення багатьох із перелічених завдань спрямована Концепція розвитку Академії на 2014-2023 роки.

Заслухана доповідь, як зазначалося, у черговий раз засвідчує, що зусиллями академічної науки можуть створюватися серйозні прогностичні і програмні документи, які глибоко і неупереджено розкривають загальну картину і головні завдання, що стоять перед державою та суспільством.

В цілому Президія НАН України схвалила підготовлену Секцією суспільних і гуманітарних наук НАН України Національну доповідь «Інноваційна Україна 2020» та прийняла відповідний проект постанови.

Потім Президія НАН України заслухала і обговорила доповідь заступника директора Інституту технічної теплофізики НАН України члена-кореспондента НАН України Ю.Ф.Снежкіна «Енергоощадні теплонасосні технології для систем теплопостачання житлово-комунального господарства і промисловості».

У доповіді та виступах академіка НАН України Б.Є.Патона, заступника директора Інституту відновлюваної енергетики НАН України доктора технічних наук С.О.Кудрі, заступника директора департаменту житлово-комунального господарства, енергетики та енергоефективності Рівненської облдержадміністрації В.П.Гуза, директора Інституту технічної теплофізики НАН України академіка НАН України А.А.Долінського було відзначено, що у доповіді висвітлені важливі проблеми розвитку та застосування теплонасосних технологій в Україні.

Фахівці НАН України, зокрема Інституту технічної теплофізики, мають багаторічний досвід у створенні теплонасосних установок. Зокрема, розроблено та апробовано низку новітніх зразків енергоефективного теплонасосного обладнання. Але масштаби використання таких технологій в Україні незначні.

Водночас у розвинутих країнах світу ця галузь розвивається надзвичайно стрімкими темпами. Наприклад у Швеції згідно з оцінками міністерства енергетики цієї країни, до 2020 року використання вуглеводнів повністю буде виключено з процесів генерації теплової енергії. І все це планується реалізувати значною мірою за рахунок використання теплонасосних технологій.

В Україні згідно з Національним планом дій з відновлюваної енергетики на період до 2020 року, затвердженим Кабінетом Міністрів України в жовтні 2014 року, в 2020 році обсяг виробленої відновлюваної енергії від теплових насосів у валовому кінцевому споживанні має становити 600 тис. тонн нафтового еквіваленту, що більш як вчетверо перевищує показники 2014 року.

Заплановані орієнтовні обсяги фінансування заходів для досягнення відповідних показників становлять близько 18 млрд. грн. Але це не бюджетні кошти, а інвестиції та кредитні ресурси.

Наголошувалося, що НАН України має взяти активну участь у вирішенні проблем налагодження вітчизняного промислового виробництва теплонасосного обладнання. Це питання необхідно вирішувати у співпраці з Міненерговугілля України, Держенергоефективності України, зацікавленими компаніями із залученням іноземних партнерів та інвесторів. Перші кроки з вирішення цієї важливої державної проблеми вже зроблено.

Було ухвалено проект постанови з цього питання.

Крім того, Президія НАН України розглянула зауваження та пропозиції НАН України до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»; заслухала інформацію про підсумки конкурсу установ НАН України за досягнення кращих показників у винахідницькій роботі, створенні, охороні та використанні об'єктів інтелектуальної власності та за звання «Винахідник року Національної академії наук України» в 2014 році; про зміну складу та діяльність Науково-видавничої ради Національної академії наук України; про упорядкування виходу загальноакадемічного журналу «Доповіді Національної академії наук України»; також було розглянуто низку кадрових і організаційних питань та прийнято рішення про нагородження відзнаками Національної академії наук України.

Секретаріат Президії НАН України